

Всичко това е черпено отъ горното житие и не ни дава нѣщо ново.¹⁾

По-подробенъ отъ Паисий бѣ неговия продължителъ Иеромонахъ Спиридонъ (1792 г.), който и едничкъ загатва за падането на Сливенъ подъ турцитѣ, ако и срѣдъ доволно заплетени факти. Сжщиятъ Спиридонъ твърди и за бѣгането на сливенци и скриването имъ изъ горитѣ къмъ казанлъшко (слѣдъ падането на Цариградъ).

Послѣденъ български паметникъ за Сливенъ отъ XVIII-я вѣкъ е тоя, оставенъ отъ нѣкой си Серафимъ въ Сливенъ, очевидно духовно лице. Той е и едничкиятъ по-старъ, мѣстенъ източникъ за Сливенъ, но е съвсѣмъ краткъ и по-важенъ е за духовното пробуждане на града, отколкото за самия него: Из Серафимъ прочитахъ сѣа история ꙗ Сливенъ въ лет отъ христа 7294 (1794) и много полза намерихъ за Болгари. Тия цѣнни редове сж процитирани отъ Раковски въ труда му за Асѣнъ I и Асѣнъ II, и въ оригинала сж като коментаръ на Паисиевата история, която Ссерафимъ е челъ въ самия Сливенъ.

Въ началото на миналия вѣкъ Сливенъ се споменува, ако и не въ мѣстенъ лѣтописъ, при едно важно и за самитѣ сливенци произшествие, а именно: руско-турската война прѣзъ 1810—1812 г. Въ тая война сливенци сж участвували като „войници“ въ турскитѣ редове. У българитѣ тя е позната подъ името „Батинъ Кавгасж.“ Въпросниятъ източникъ е панагюрски и се отнася за тамошнитѣ войници, които подъ войводството на т.пазарджишкия Гаванозъ Хасанъ сж ходѣли срѣщу руситѣ въ Шуменъ прѣзъ врѣме на обсаждането му. Явно е, че тѣ сж минали прѣзъ Сливенъ, защото се върнали пакъ прѣзъ него: „въ лето 1810 одиме на Шумленъ та седяхме до две години и голама сакънтижъ“.

¹⁾ „Свѣтлы преподобни отецъ Теодосіа терновски ученикъ свѣтаго Григоріа Синаита и патриарха свѣтаго Еутимиѣ, просіахъ въ Гору Сливенскую, ту съградилъ царь многы мѣнастиры, на подобіе свѣтлыа горы Атонстѣи, и билъ надъ вси оны мѣнастиры началникъ и наставникъ“. Цитирано отъ Раковски въ „нѣколко рѣчи о Асѣню първому и пр“. Важното е, че споредъ Пасий, Патриархъ Теодосіа прѣзъ врѣме прѣбыванието си въ Сливенъ е билъ управитель на мѣнастиритѣ му.